

Asia: VN/6550/2024

Lausuntopyyntö Kasvuyrittäjyyden ohjelmasta (sis. Mittelstand)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleiset huomiot

Ohjelmaluonnos tunnistaa monia tärkeitä tavoitteita ja toimenpiteitä pienyritysten kasvun vauhdittamiseksi. On kuitenkin huomioitava, että naiset ja miehet toimivat Suomessa vahvasti eriytyneillä työmarkkinoilla myös yrittäjinä, mikä vaikuttaa kasvumahdollisuuksiin ja resurssien käyttöön eri tavalla. Tämä sukupuolittunut eriytyminen heijastuu esimerkiksi toimialavalinnoissa ja rahoituksen saatavuudessa.

Ohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden tulisi paremmin huomioida nämä erot ja luoda erityistoimia, jotka vahvistavat naisyrittäjyyttä erityisesti kasvuhakuisilla aloilla. Tässä yhteydessä on tärkeää hyödyntää tutkimustietoa sukupuolten erilaisista kasvuhalukkuuksista ja yrittäjyyden esteistä.

Onko ohjelmassa tunnistettu keskeisimmät tavoitteet ja toimenpiteet mittelstand-yritysten tai pienten yritysten kasvun vauhdittamiseksi? Jos ei, niin mitä puuttuu?

Ohjelmassa on tunnistettu tärkeitä tavoitteita, mutta siinä ei riittävästi huomioida erityisesti naisten omistamien yritysten tarpeita. Suomen työmarkkinoiden sukupuolittuneisuuden vuoksi naiset ovat usein keskittyneet palvelu- ja hyvinvointialoille.

Ehdotuksia:

1. Toimenpiteiden sukupuolivaikutusten arviointi: Ohjelmaan tulisi sisällyttää arviointi, joka tarkastelee sukupuolivaikutuksia tavoitteiden ja toimenpiteiden osalta. Tämä voisi tuoda esiin naisyrittäjien kohtaamia erityisiä haasteita, kuten pääoman saannin ongelmat ja aliedustus teknologia- ja vientivetoisilla aloilla.

2. Toimialakohtaiset erot: Ohjelmassa tulisi tarkastella, kuinka palvelualojen yritykset – joilla naisyrittäjät ovat vahvasti edustettuina – voivat hyödyntää uusia teknologioita ja skaalautua kansainvälisesti.

Tulisiko tavoitteiden/toimenpiteiden sisältöä muuttaa jotenkin?

Ohjelman toimenpiteitä tulisi kehittää siten, että ne tukevat sukupuolten tasa-arvoa kasvuyrittäjyydessä. Konkreettisia muutoksia:

Kohta 1a:

- Mittelstand-kampanjaan tulisi lisätä erityinen osio, joka huomioi naisten omistamien yritysten tarpeet. Esimerkiksi koulutuksia ja rahoitusinstrumentteja voisi suunnata palvelualoille ja hyvinvointisektorille.

Kohta 2a:

- T&K-verokannustimien ja tukien markkinointia tulisi tehostaa naisyrittäjien keskuudessa. Tämä voisi sisältää kohdennettua viestintää naisyrittäjille.

Kohta 14:

- Osaamisen kehittämistä tukevat toimet tulisi suunnata erityisesti naisille, jotka tarvitsevat tukea digitalisaation, tekoälyn ja muiden uusien teknologioiden hyödyntämisessä liiketoiminnassaan.

Onko ohjelmassa tunnistettu keskeiset indikaattorit kasvuyrittäjyyden kehityksen seuraamista varten?

Ohjelman indikaattorit eivät tällä hetkellä huomioi sukupuolittain eriteltyjä tietoja. Tämä on merkittävä puute, joka rajoittaa mahdollisuutta seurata ja kehittää naisten asemaa kasvuyrittäjyydessä.

Ehdotuksia:

1. Sukupuolittain eriteltyt indikaattorit: Ohjelmaan tulisi lisätä indikaattoreita, jotka mittaavat naisten johtamien ja omistamien yritysten kasvua, rahoituksen saatavuutta ja jakautumista sekä kansainvälistymistä.

2. Toimialakohtainen analyysi: Indikaattoreissa tulisi huomioida naisyrittäjien vahva edustus tietyillä aloilla ja tarkastella, kuinka näiden alojen yritykset kehittyvät suhteessa muihin.

Yhteenveto ja suositukset

Kasvuyrittäjyyden ohjelmaluonnos on tärkeä askel yritysten kasvun ja uudistumisen tukemisessa. Sukupuolinäkökulman vahvistaminen ohjelmassa tekisi siitä kuitenkin entistä vaikuttavamman ja tasapuolisemman. Naisyrittäjyys on alihyödynnetty voimavara, ja ohjelman tulisi tunnistaa tämä potentiaali paremmin.

Keskeiset lisäehdotukset:

1. Lisätään toimenpiteitä ja rahoitusmekanismeja, jotka tukevat erityisesti naisjohtoisia yrityksiä.
2. Luodaan naisyrittäjyyden kasvua seuraavia indikaattoreita ja kerätään sukupuolittain eriteltyä dataa.
3. Kehitetään naisten verkostoitumis- ja mentorointiohjelmia, jotka tukevat skaalautumista ja kansainvälistymistä.

Ohjelman vahvistaminen näillä toimenpiteillä auttaisi takaamaan, että naisyrittäjillä on tasavertaiset mahdollisuudet kasvattaa ja kehittää liiketoimintaansa Suomen talouden ja viennin tukemiseksi.

Orlando Carita
Suomen Yrittäjänaiset